

til Anlægs-capital, nemlig pr. Mill 300,000 Rb., skulde garantere for, at Banen ikke blev anlagt paa Steber, hvor det vilde være særdeles dyrt. Efter hele denne Sags historiske Gang er det vitterligt for Alle, at Striden om, hvor Jernbanen i Sylland paalangs skal gaae, væsentlig har dreiet sig om to Retninger, af hvilke den ene er fra Kjøbstad til Kjøbstad, altsaa paa Østfiden af Sylland, og den anden er den, man nu har vænnet sig til at kalde Gudenaabane; men jeg antager, at denne Bestemmelse om Anvendelsen af 300,000 Rb. pr. Mill ikke betrygger imod, at vi idetmindste for en stor Deel kunne faae den saakaldte Kjøbstadbane. Jeg kan tænke mig, at der kan blive gjort Tilbud om Tilskud fra Communerne, og endelig, at Sagen under visse Forhold stiller sig saaledes, at Rigsdagen ikke har Andet at gjøre, end at bevilge det forlangte yderligere Tilskud, hvorved det netop bliver muligt at faae Banen lagt ude ved Kjøbstæderne, idetmindste for en stor Deel af Banestrækningen. Det er derfor min Overbeviisning, at førend vi lade denne Lov gaae fra os, maa der i den indføres saadanne Punkter, der tilstrækkeligt vise, hvilken Retning Banen skal have. Er Majoriteten for, at det skal være en Kjøbstadbane, eller er Majoriteten for, at det skal være en Gudenaabane, som kommer frem af dette Lovudkast, saa maa der fastsættes Punkter, der gjøre det utvilsomt, at den skal gaae denne Vej. Der vil være en langt større Vanskelighed for Regjeringen, selv om der skulde blive Ministerskifte, ved at komme bort fra en saadan i sine Punkter bestemt Bane til en anden Banes Retning, end der vil være ved at komme bort fra det, der her maatte blive vedtaget, selv om vi ogsaa i det Væsentlige kunde sætte Gudenaabane igjennem, til en Kjøbstadbane, naar vi ikke have anden Garanti for, at det vil blive den førstnævnte, end netop de 300,000 Rb. Jeg troer altsaa, at det er af største Vigtighed i denne Henseende at faae en nøiagtig Bestemmelse i Loven selv. Jeg skal endelig nævne, at selv om det ikke lod sig gjøre i Loven selv at opføre de yderligere Dele af Jernbanen, som vilde være nødvendige til at fuldstændiggjøre et Jernbanesystem i Kongeriget Danmark, burde det dog efter min Mening af Regjerin-

gen antydes, om den har tænkt sig, at der overhovedet udenfor det her Anførte kunde være Tale om Anlæg for Statens Regning. Det vilde være et vigtigt Fingerpeg, idet man skulde tage sin Beslutning om det, der her er Tale om at lade anlægge, og naar da noget Saa-dant kom paa Bane, da vilde det efter min Overbeviisning være nødvendigt, at Banen blev fortsat Nord for Limfjorden med en Pontonbro over Fjorden. (Tscherning: Man kan ikke lægge en Jernbane paa en Pontonbro.) Det er heller ikke min Mening, at Jernbanen skulde gaae over en Pontonbro, men jeg mener, der skulde være en saadan Bro, hvorpaa man kunde gaae eller kjøre til den Station, der var paa den anden Side af Fjorden. Rigeledes er det min Mening, at der ogsaa maatte være en Bane paa den sydlige Deel af Vestjylland; men jeg er tillige af den Anskuelse, at der ikke kan være Tale om at anlægge disse Banestrækninger, med mindre det Tilfælde indtraf, at man kunde holde den hele Udgift for Statskassen, det vil sige for Kongerigets Finantser, indenfor de 320,000 Rb., som man nu maa antage, vi engang ere saa uheldige at skulle sætte til, naar denne Contrat for Jernbanen bliver uforandret. Det er efter min Mening overflødigt for mig at udtale mig videre i dette Dødblik, og jeg skal derfor kun takke Regjeringen, fordi den dog har gjort denne Sag med Hensyn til Jernbanen svævende igjen, da den var saa uheldig, da den stod fast.

Fischer: Jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at det vistnok vil være nødvendigt, inden Lovudkastet vedtages, at enkelte vigtige Bestemmelser stilles klarere i Forhold til hinanden, og foruden det Exempel, han nævnte, skal jeg nævne, at efter de Udtryk, som findes i Udcastet, vil det være muligt at forstaa §§ 2 og 3 saaledes, at de kunne tages hver for sig og ikke nødvendigviis behøve at hænge saaledes sammen, at den ene ikke kan anvendes uden samtidigt med den anden, nemlig at Forpagtningen af Banen maa afluttes samtidigt med Contracten, hvorved Anlægget af Banen bliver contraheret. Jeg skal kun nævne dette Exempel og ikke gaae nærmere ind paa Enkeltheder, da disse ville blive overveiede paa et senere